

2014/046

ONTVANGEN 09 MAART 2015

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Zuyd Hogeschool
College van Bestuur
t.a.v. de heer drs. C.M.A. van Rosmalen MPA
Postbus 550
6400 AN HEERLEN

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
IPC 2250
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

04 MAART 2015

Datum

Betreft Aanvraag doelmatigheidstoets Associate-degreeprogramma
Facility Management Heerlen

Onze referentie
737364

Uw brief van
15 december 2014

Uw referentie
U1400703/igh

Bijlagen
1

Geachte heer Van Rosmalen,

Met uw brief van 15 december 2014, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 18 december 2014, hebt u mij het voornemen voorgelegd om het Associate-degreeprogramma Facility Management als bekostigd programma (voltijd) binnen de aan uw instelling verbonden bacheloropleiding Facility Management te verzorgen in Heerlen. Gelet op de samenvatting bij de aanvraag is het uw intentie dit Ad-programma mede te laten verzorgen door het Arcus College en ROC Gilde, beide instellingen als bedoeld in artikel 1.1.1, onderdeel b, van de Wet educatie en beroepsonderwijs.

Advies CDHO

Bij brief van 24 februari 2015, kenmerk 2014/046, heeft de CDHO mij positief geadviseerd over uw aanvraag. De aanvraag voldoet naar de mening van de CDHO aan de criteria a, b en c in artikel 6 van de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 (hierna: Beleidsregel).

Besluit

Gezien het advies van de CDHO en gelet op het bepaalde in de artikelen 6.2 en 7.8a, derde en vierde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om het Ad-programma Facility Management als bekostigd programma in Heerlen te verzorgen. Indien het niet de bedoeling zou zijn dat het Arcus College en ROC Gilde een deel van het Ad-programma uitvoeren, dan strekt dit besluit tot het volledig verzorgen van het Ad-programma door uw hogeschool.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 en – voor zover van toepassing – in artikel 7.8a, derde en vierde lid, van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO ben ik van oordeel dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a, b en c in artikel 6 van de Beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het CDHO-advies.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Onze referentie

737364

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW vervalt dit besluit indien het Ad-programma niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho). Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over onderhavig programma een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuw Ad-programma. In verband met het vervallen van dit besluit na tien maanden raad ik u aan zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuw Ad-programma in te dienen.

Een afschrift van dit besluit is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen), de Inspectie van het Onderwijs en de Vereniging Hogescholen.

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

drs. R. Minnée

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Bussemaker,

Op 18 december 2014 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) het voornemen ontvangen van de Hogeschool Zuyd om de Associate degree Facility Management als bekostigd voltijd programma in Heerlen te verzorgen. Op 18 december 2014 heeft de CDHO een verzoek tot aanvulling van de aanvraag verzonden. De vereiste informatie is op 4 februari 2015 ontvangen, waarna de CDHO de behandeling van de aanvraag heeft hervat.

datum
24 februari 2015

onderwerp
nieuwe opleiding
Hogeschool Zuyd
Hbo Ad
Facility Management
(voltijd) te Heerlen

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Hogeschool Zuyd om het Ad programma Facility Management als bekostigd voltijd programma in Heerlen te verzorgen.

ons kenmerk
2014/046

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

bijlagen
beoordelingskader

Omschrijving van de aanvraag

De Ad Facility Management heeft tot doel studenten op operationeel-tactisch niveau op te leiden voor middenmanagement functies. De werkzaamheden liggen op het niveau van coördineren van werkprocessen en de daarbij behorende activiteiten. Het werkgebied omvat huisvesting (verhuizingen, ontwikkelen kantoorconcepten, gebouw- en installatieonderhoud, energiebeheer) en middelen (wagenpark, informatiesystemen, losse en vaste inventaris, voorraadbeheer, kunstwerken etc.), en de facilitaire services (schoonmaak, onderhoud, textielbeheer, safety en security, automaten- en contractcatering, afvalbeheer, document service, groenbeheer). De aanvraag is ingediend voor een voltijdopleiding. De instroomdoelgroep bestaat uit mbo'ers, havisten en vwo'ers die een vierjarige opleiding te lang vinden, niet de ambitie hebben om een bachelor te volgen of eerst willen onderzoeken of hbo niveau voor hen haalbaar is.

Aanvrager doet een beroep op criteria a, b en c van de Beleidsregel.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a, b en c van de Beleidsregel.

pagina 2 van 5 *Beoordeling criterium a Beleidsregel*

De aanvraag heeft betrekking op een al bestaande Ad Facility Management die door de Haagse Hogeschool als bekostigd programma wordt aangeboden. De aanvrager heeft hiermee de noodzaak voor het programma aangetoond. Het voornemen voldoet aan criterium a van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

De aanvrager heeft een beroep gedaan op een arbeidsmarktbehoefte. Aanvrager is van mening dat sprake is van een behoefte van opscholing bij afgestudeerde mbo'ers facilitaire dienstverlening op niveau 4. Zij wil daarmee een bijdrage leveren aan de vergroting van de doorstroom mbo-hbo.

De aanvrager heeft een onderzoek uitgevoerd binnen het Limburgse werkveld (hierna: werkveldonderzoek). Hiervoor zijn 10 werkgevers uit Limburg geïnterviewd. Uit het onderzoek komt naar voren dat 78% van de geraadpleegde bedrijven aangeeft te verwachten dat bedrijven, instellingen en andere werkgevers functies zullen aanbieden aan afgestudeerden van dit Ad-programma. Een van de genoemde redenen hiervoor is dat voor leidinggevende middenkader functies een mbo-niveau vaak te laag wordt gevonden. 89% van de werkgevers geeft aan dat een functie op operationeel tactisch (leidinggevend) niveau een hogere kwalificatie vereist dan mbo-4. Het verschil met de bachelor is dat een bachelor zich bezig houdt met het ontwikkelen van beleid en strategie en de ontwikkeling en vernieuwing van klant- en leveranciersmanagement. Een Ad'er wordt betrokken bij de implementatie en uitvoering van deze werkzaamheden en kan bovendien belast worden met de dagelijkse, resultaatgerichte aansturing van een team. De werkgevers vinden de geschetste eindkwalificaties voldoende onderscheidend van het niveau mbo-4 en de hbo-bachelor.

Uit het landelijke onderzoek *'Trends en cijfers facilitaire dienstverlening, Zicht op arbeidsmarkt en onderwijs 2014-2015 van het kenniscentrum kenniscentrum beroepsonderwijs bedrijfsleven voor de sectoren horeca, bakkerij, reizen, recreatie en facilitaire dienstverlening KENWERK'* (hierna: KENWERK) blijkt dat het aantal vacatures voor facilitair leidinggevend (met name hbo) het aantal vacatures voor facilitair medewerkers (met name mbo) overtreft. De vraag naar facilitair medewerkers fluctueert sterk, terwijl de vraag naar facilitair managers de afgelopen jaren constant is gegroeid.

De Ad is blijkens het werkveldonderzoek ook bedoeld voor niet leidinggevend met een lagere vooropleiding die wel op hoger niveau opereren (door ervaring en cursussen). Het werkveld verwacht in de toekomst dat ook voor hogere niet leidinggevende werkzaamheden een opleiding op Ad-niveau geëist gaat worden.

De beroepsvereniging Facilitair Management Nederland erkent de behoefte aan het opleiden op een hoger niveau: Zij zien dat organisaties vragen om "hoogopgeleide mensen, servicegerichte professionals die in staat zijn onafhankelijk, zelfstandig en ondernemend te laveren tussen de klantvraag, de kaders van de demand organisatie en de mogelijke faciliteiten."
(Beroepsvereniging Facilitair Management: De Nederlandse Facility Management Markt, Een overzicht van cijfers, trends en ontwikkelingen, Naarden, uitgave 2014, p. 50).

pagina 3 van 5 De beroepsvereniging geeft aan dat de er grote verschuivingen op de facilitaire markt plaatsvinden, zoals nog steeds onder druk staande marges, kostenbesparingen, het nieuwe werken, maatschappelijk verantwoord ondernemen en nieuwe facilitaire concepten. Hierdoor is sinds 2011 sprake van krimp. Nu echter ziet de beroepsgroep een duidelijke kentering (krimp 2011: 1,8 mld, krimp in 2014: 0,6 mld). Met minder mensen wordt meer werk verricht en het uitbestedingspercentage is gegroeid.

De aanvrager heeft de landelijke arbeidsmarktbehoefte voor deze Ad in kaart gebracht. Ter berekening van deze behoefte heeft zij gebruik gemaakt van ROA gegevens (ROA: *de arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2018 (hierna: ROA)*) en inschattingen van het werkveld. Aanvrager komt op jaarbasis uit op een potentiële arbeidsmarktbehoefte van 531 Ad'ers. Hierbij is uitgegaan van enkel vervangingsvraag op grond van gegevens van het ROA. De Haagse Hogeschool leidt ca. 20-25 studenten per jaar op (uitstroom onbekend). Uitstroomgegevens van het LOI zijn niet openbaar. De commissie is van mening dat aanvrager aannemelijk heeft gemaakt dat het programma in een behoefte voorziet.

De aanvrager heeft goede afspraken gemaakt met omliggende ROC's die mbo-opleidingen Facilitaire Dienstverlening aanbieden om de doorstroom voor studenten te vergemakkelijken. Doordat aanvrager kiest om mbo'ers op te scholen betekent dit per saldo dat minder mbo'ers zullen toetreden tot de arbeidsmarkt. Er zullen hierdoor meer opgeschoolde Ad'ers op de arbeidsmarkt verschijnen, hetgeen tegemoetkomt aan de behoefte aan opscholing die hierboven is beschreven.

De commissie is van mening dat de aanvrager de behoefte op de arbeidsmarkt zowel landelijk als regionaal in voldoende mate aannemelijk heeft gemaakt. Het voornemen voldoet aan criterium b van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium c Beleidsregel

De commissie heeft geconstateerd dat het voornemen niet aansluit bij een van de zwaartepunten van de instelling, te weten: Life Sciences & Materials, transitie naar een duurzaam gebouwde omgeving en Innovatieve Zorg & Technologie. Een facilitair manager is inzetbaar in het (coördineren van) dienstverlening binnen alle denkbare sectoren, dat is iets anders dan het bedenken van innovaties die ten goede komen aan de zorg of de techniek/bouw.

Vanaf 18 december 2014 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de Hogeschool Zuyd om het Ad-programma Facility Management in Heerlen aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. De commissie heeft geen zienswijzen ontvangen.

De instroom binnen de enige landelijk vergelijkbare opleiding van de Haagse Hogeschool fluctueert tussen ca. 20 en 25 eerstejaars studenten per jaar. De aanvrager verwacht 114 studenten in 2015 tot 210 studenten in 2018. Deze getallen zijn niet erg realistisch, gelet op de instroom bij de Ad in Den Haag. Bij de doorrekening van de investeringen in de business case wordt gerekend met minimaal 12 en maximaal 36 studenten. De commissie vindt deze verwachtingen realistischer.

pagina 4 van 5 In het onbekostigd domein wordt één deeltijd Ad Facility Management aangeboden door de LOI Hogeschool (afstandsonderwijs, waarbij op 16 verschillende locaties in Nederland examen wordt afgenomen). De instroomcijfers van deze opleiding zijn jammer genoeg niet openbaar zodat de commissie niet in staat is het belang van deze onbekostigde opleiding te wegen. Bovendien heeft de CDHO van Hogeschool LOI geen zienswijze ontvangen en biedt de LOI geen voltijdvariant aan. De commissie constateert dat de Haagse Hogeschool en de LOI maar in beperkte mate kunnen voorzien in de landelijke arbeidsmarktbehoefte van 531 Ad'ers. Dit betekent dat er ten gevolge van de landelijke vervangingsvraag ruimte is voor dit initiatief.

Met de keuze voor een voltijd programma richt de instelling zich op een andere doelgroep dan de Haagse Hogeschool en de LOI (beiden deeltijd). De spreiding ten opzichte van het bestaande vergelijkbare bekostigde opleidingsaanbod (Den Haag) is ruim voldoende.

De commissie heeft geconstateerd dat de voor de opleiding vereiste kennisinfrastructuur aanwezig is. De opleiding wordt ingebed binnen de faculteit Hotel en Facility Management in Heerlen.

Alles overwegend constateert de commissie dat landelijk sprake is van ruimte voor dit initiatief. De aanvraag voldoet aan criterium c van de Beleidsregel.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. N.M. Verbraak
voorzitter

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebesteding heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.